

ที่มาและความสำคัญ

จากวิกฤติการณ์โลกร้อนที่สร้างผลกระทบและความเสียหายไปทั่วโลกเป็นผลมาจากกิจกรรมในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ที่ทำให้ปริมาณก๊าซเรือนกระจกในชั้นบรรยากาศเพิ่มสูงขึ้น สาเหตุหนึ่งมาจากการไม่แยกขยะก่อนทิ้ง และการบริโภคที่เพิ่มสูงขึ้นของจำนวนประชากรในกทม. ทำให้ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในปี 2561 มีจำนวน 27.8 ล้านตัน โดยเป็นขยะพลาสติก 2 ล้านตัน (กรมควบคุมมลพิษ, 2561)

ปัจจุบันผู้บริโภคสามารถเป็นส่วนหนึ่งในการลดภาวะโลกร้อนโดยการเลือกร้านค้าและบริการที่ใส่ใจในเรื่องมลพิษทางขยะและห่วงใยต่อสุขภาพของผู้บริโภค และผู้ประกอบการรายย่อยเป็นส่วนหนึ่งของการเลือกใช้บรรจุภัณฑ์ที่อาจทำให้เกิดปัญหาข้างต้น ผู้ประกอบการค้าอาหารรายย่อยหลายร้านจึงเลือกใช้บรรจุภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมที่สามารถย่อยสลายได้

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บรรจุภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมของผู้ประกอบการอาหารรายย่อยในเขตกรุงเทพมหานคร

วิธีการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาแบบผสมผสาน (Mixed Methods) ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

โดยใช้แบบสอบถามเก็บกลุ่มตัวอย่างจำนวน 200 ร้านค้าและสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ประกอบการร้านอาหารจำนวน 10 ร้านในกรุงเทพฯ

และนำข้อมูลเชิงปริมาณมาวิเคราะห์ทางเศรษฐมิติโดยใช้โปรแกรม STATA ด้วยแบบจำลอง Ordered Probit Model

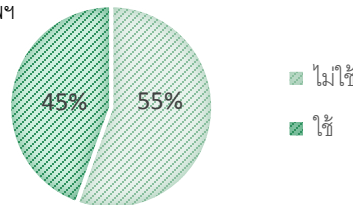
สรุปผลการศึกษา

การเลือกใช้บรรจุภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมสำหรับร้านค้าอาหารนับเป็นต้นทุนหนึ่งที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากบรรจุภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมมักมีราคาสูงกว่าบรรจุภัณฑ์ทั่วไป แต่จากผลการศึกษสามารถสรุปได้ว่าระยะเวลาการประกอบกิจการ และรายได้ของกิจการ ส่งผลต่อการเลือกใช้บรรจุภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมโดยร้านค้าที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 50,000 - 100,000 บาทขึ้นไปมีโอกาสเลือกใช้บรรจุภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมมากกว่าร้านค้าอื่นที่มีรายได้น้อยกว่า ประกอบกับกระแสอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจทั้งการวิเคราะห์เชิงปริมาณและคุณภาพ นอกจากนี้ยังพบว่าปัจจัยด้านคุณภาพบรรจุภัณฑ์ ปัจจัยด้านภาพลักษณ์ของร้านค้า และปัจจัยด้านกฎระเบียบข้อบังคับต่างๆ มีการต่อการตัดสินใจเลือกใช้บรรจุภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมเช่นกัน และ 78.50% ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมีแนวโน้มที่จะใช้บรรจุภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมในอนาคต

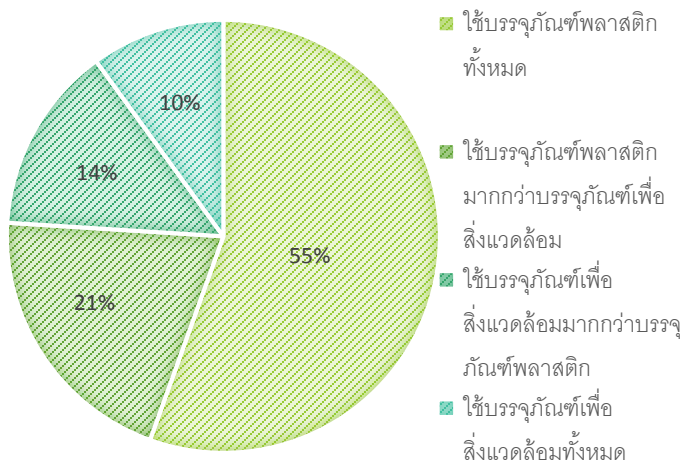
ผลการศึกษา

พฤติกรรมการใช้บรรจุภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อม

1. การใช้บรรจุภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมของร้านอาหารรายย่อยในกรุงเทพฯ

2. สัดส่วนการใช้บรรจุภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อม

การวิเคราะห์ทางเศรษฐมิติ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกใช้บรรจุภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

1. ปัจจัยระยะเวลาการประกอบกิจการ $P > |z| = 0.02300$
2. ปัจจัยรายได้ของกิจการ $P > |z| = 0.07000$
3. ปัจจัยความสนใจในกระแสอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม $P > |z| = 0.02500$

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกใช้บรรจุภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อม ได้แก่

1. ปัจจัยด้านกระแสการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
2. ปัจจัยด้านคุณภาพ
3. ปัจจัยด้านภาพลักษณ์ของร้านค้า
4. ปัจจัยด้านกฎระเบียบข้อบังคับต่างๆ

ข้อเสนอแนะ

1. เพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่าง และขยายขอบเขตการศึกษาในครั้งต่อไป
2. ศึกษาพฤติกรรมเชิงเปรียบเทียบสำหรับการใช้บรรจุภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมของผู้ประกอบการค้าอาหารรายย่อยก่อนและหลังจากสถานการณ์ COVID-19

บทคัดย่อ

ชื่อหัวข้อภาคนิพนธ์	: ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกใช้บริการรถจักรยานเพื่อสิ่งแวดล้อมของผู้ประกอบการค้าอาหารรายย่อยในกรุงเทพมหานคร
ชื่อผู้เขียน	: นางสาวสุวิ พิพัฒน์ทวีสิน
ชื่อปริญญา	: เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ)
ปีการศึกษา	: 2562

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการรถจักรยานเพื่อสิ่งแวดล้อมของผู้ประกอบการอาหารรายย่อยในเขตกรุงเทพมหานคร โดยทำการศึกษแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ สำหรับเชิงปริมาณ ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถามเก็บกลุ่มตัวอย่างร้านค้าอาหารจำนวน 200 ร้านและสำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพได้ทำการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ประกอบการกิจการร้านอาหารในกรุงเทพฯ จำนวน 10 ร้าน

การวิเคราะห์ข้อมูลของการศึกษาในครั้งนี้ได้แบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ 1.)การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา โดยคำนวณจากการหาค่าร้อยละ(Percentage) และความถี่ (Frequency) 2.)การวิเคราะห์ทางเศรษฐมิติโดยใช้แบบจำลองโพรบิตแบบเรียงลำดับ (Ordered Probit Model) 3.)การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการร้านอาหาร

ผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง 54.000% ช่วงอายุ 31 ปีขึ้นไป มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ประกอบกิจการมากกว่า 5 ปี มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 50,001-100,000 บาท สำหรับพฤติกรรมการเลือกใช้บริการรถจักรยานเพื่อสิ่งแวดล้อมพบว่าผู้ประกอบการมีพฤติกรรมเลือกใช้บริการรถจักรยานเพื่อสิ่งแวดล้อม 45%จากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด โดยทราบข้อมูลการใช้บริการรถจักรยานเพื่อสิ่งแวดล้อมจากสื่อโทรทัศน์มากที่สุด

จากการวิเคราะห์ทางเศรษฐมิติพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกใช้บริการรถจักรยานเพื่อสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้แก่ ปัจจัยระยะเวลาการประกอบกิจการ ปัจจัยรายได้ของกิจการ โดยเมื่อกิจการมีรายได้เพิ่มขึ้นมีผลต่อการตัดสินใจใช้บริการรถจักรยานเพื่อสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น และปัจจัยด้านความสนใจในกระแสอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ที่มีผลโดยตรงกับการตัดสินใจเลือกใช้บริการรถจักรยานเพื่อสิ่งแวดล้อม

และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการร้านอาหาร พบว่าปัจจัยด้านคุณภาพบริการรถจักรยาน ปัจจัยด้านภาพลักษณ์ของร้านค้า และปัจจัยด้านกฎระเบียบข้อบังคับต่างๆ มีการต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการรถจักรยานเพื่อสิ่งแวดล้อมเช่นกัน และ 78.50%ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมีแนวโน้มที่จะใช้บริการรถจักรยานเพื่อสิ่งแวดล้อมในอนาคต